

ANLEDNING TILL UNDERSÖKNINGEN

Brand i bastu. Branden hade självslocknat och upptäcktes först efter flera timmar. Bastubränder är inte ovanliga och det är därför av stort intresse att undersöka orsaken så att lämpliga förebyggande åtgärder kan vidtas framöver.

UNDERSÖKNINGEN UTFÖRD AV

Undersökningen gjordes dagen efter branden med början kl.10.00 av kriminalteknikerna AA och BB samt Hans Lardner från brandförsvaret.

OBJEKTET

Tvåplans skolbyggnad. Byggd 19xx. BR 2 byggnad. Överplanet innehåller 4 klassrum och några mindre grupprum. Bottenplanet där branden inträffat innehåller gymnastiksal, omklädningsrum, förråd samt lokaler för trä och metallslöjd. Bottenplanets planyta är ca 650 m². Den aktuella bastun ligger i en omklädningsdel som har en dam och en herrbastu som är identiskt lika. Brandcellsindelningen EI 30 framgår av bifogad ritning. Den brandcell där branden inträffat omfattar gymnastiksal och omklädningsrum. Automatiskt brandlarm fanns ej.

HÄNDELSEN

Så här lyder insatsrapportens fritext:

Brand i bastu som självslocknat. Bastuaggregatet var påslaget och branden uppstod troligen någon gång under natten mellan den xx-xx-xx och yy-yy-yy. Upptäckten gjordes av personer som hade hyrt anläggningen på söndagsmorgonen. När man öppnade dörren till omklädningsrummet så var detta helt rökfyllt. När brandförsvaret anlände och skickade in rökdykare så upptäckte man att hela bastun var utbränd och värmen hade spridit sig ut i omklädningsrummet men sedan självslocknat utan vidare spridning. Mindre rökspridning har däremot smutsat ner hela byggnaden invändigt i båda planen. Brandförsvarets åtgärder var att försöka ventilerat bort röken i byggnaden.

UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen börjar med att information inhämtas från personal på skolan ang. tider för uthyrning mm. Dessutom kontaktas ansvarig person hos fastighetsägaren för att få uppgift om bastupanelens ålder och kondition. Lokalen har varit uthyrd kvällen före branden. Bastupanelen är enligt uppgift ej utbytt sedan skolan byggdes. Dvs. panelen var x år gammal. Strålningskydd bakom och ovanför aggregatet har ej funnits. Branden har inträffat i dambastun. Bastun är totalt utbränd. Det enda oskadade partiet är bastupanel vid golvnivån samt nedre delen av benen till bastulavarna. Bastudörren är sönderbränd och glasrutan i dörren har gått sönder. Det kan fastslås att primärbrandområdet är bastun. Sot och värmeskador finns i angränsande duschrum och omklädningsrum. Sot och rökspridning har även skett via överluft mellan omklädningsrummet och ut till gymnastiksalen. Sot och rökskador finns i angränsande brandcell som består av en korridor och trappa upp till överplanet. Vid kontroll av brandtätningar ovanför undertakspaltorna finns på flera ställen otätheter runt rör och kabelgenomföringar. Dörren i brandcellsgränsen är helt intakt och visar inga tecken på att spridning av rök skett via denna. Detta trots att svällisterna i karmen inte utsatts för så hög temperatur att listerna svällt och tätat. Kontrollpanelen till bastun finns i omklädningsrummet. Denna saknar timer.

Vid undersökning av kontrollpanelen framgår att vredet för temperatur justering inte fungerar på avsett vis. Oavsett hur vredet

ställs in kopplas aggregatet in på högsta temperatur. En liten pinne på vredet som skall vrida på termostaten är av. Slutsatsen av detta är att bastuaggregatet under natten stått på högsta möjliga temperatur. En ljusarmatur av plåt har varit skruvad direkt mot bastupanelen. Vi kan dock utesluta att branden startat pga. het plåt mot panelen eftersom panelen runt plåten uppvisar mindre brandskador än på övriga platser i bastun. På bastuaggregatet ligger diverse rester av nedfällna bastupanel, men inget annat material som kan förklara branden. Brännbart material på bastuaggregatet kan därför uteslutas som orsak. Inga tecken tyder på att branden börjat lågt i golvnivån. Bastulavarna undersöks därför med tanke på eventuell anläggelse. Inga rester av brännbart material eller någon plats med fördjupande kolningsskador, finns. Elkablar till aggregatet kontrolleras med avseende på skador, inga sådana kan hittas. All panel i taket är bortbränd och nerfallen. Resterna av panelen som sitter kvar på väggen och läkten under panelen visar att det har brunnit längst tid i området aningen t.v. ovanför aggregatet.

SLUTSATS

Den exakta primärbrandplatsen går ej att fastställa, men av formen på den återstående panelen kan man dra slutsatsen att branden börjat i den vägg på vilken aggregatet sitter. Brandorsaken bedöms vara kombinationen mellan gammal urtorkad bastupanel, avsaknaden av tidur och felaktig termostat. Dvs. torrdestillation av bastupanelen.

ERFARENHETER

Normalt är panelen i en dambastu i betydligt bättre skick än i en herrbastu. I det här fallet har förhållandet varit det omvända eftersom panelen i herrbastun bytts ut en gång. Av praktiska skäl har man vid uthyrning kvällar och helger använt dambastun. Dvs. gammal bastupanel och flitig användning av bastun och avsaknad av timer är ett säkert sätt att på lång sikt skapa en brandrisk.

SPRIDNINGSRISK

Eftersom branden självlocknat kan det konstateras att det ej förelåg risk för brandspridning utanför brandcellen. Pga. brandtekniska brister blev det rökspridning till angränsande brandcell.

ÅTGÄRDER

Kontakt med fastighetägaren med förslag att montera tidur och strålningsskydd vid återuppbyggnaden. Att göra detsamma i den oskadade bastun samt att åtgärda brister i den brandavskiljande väggen.